

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „Koroški Slovenec“,
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
pol. in gospod. društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List za politiko,
gospodarstvo in prosveto

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; letoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; letoletno: Din. 100.—.

Občni zbor

Političnega in gospodarskega društva za
Slovence na Koroškem.

(Nadaljevanje.)

Od koga v deželi moremo pričakovati rešitev manjšinskega vprašanja? Ali moremo v političnem življenju kaj pričakovati od strank, ki niso popolnoma nemške? Ne moremo si misliti, da bi Landbund in socialisti prepustili rešitev manjšinskega vprašanja nam, zakaj s tem bi odbili svoje volilce. Izkušnja je tudi pokazala, da se landbundovci in socialni demokrati nikdar ne bodo postavili na stališče popolnoma nemške stranke. Zato so tudi pogajanja s strankami, ki niso stoodstotno nemške, čisto brez pomena. Istotako so pogajanja z nacionalnimi strankami brez pomena, ker stoje na stališču, da so narodne manjšine v nacionalni državi lepotna napaka in z njimi ni kompromisa. Te stranke stoje obenem na stališču, da so tudi pripadniki drugih strank samo objekti, s katerimi se razpolaga. Nacionalistične stranke si pridržujejo vse pravice v državi. Zato se z nacionalističnimi strankami pogajati ni mogoče. Izrazila se je želja, da se apelira na mentaliteto nemške stranke, kjer je dana možnost, da se da doseči nekaj konkretnega. Presoja takega koraka je težka, ker je predvsem merodajna mentaliteta. Pripravljenost pri nas je bila, ali je bila tudi pri nemški stranki, to je vprašanje. Ugotoviti moramo, da pri koroških nemških strankah ni potrebnega razpoloženja. V teku desetih let smo videli, da se o vsaki akciji glede slovenske manjšine na Koroškem razpravlja najprej v Berlinu ali na Dunaju. Ali preden pride inicijativa iz Berlina preko Dunaja na Koroško, ji malo več ostane, ker jo znajo vmesne postaje primerno prikrojiti. V Berlinu je vsekakor dobra volja, da se koroško manjšinsko vprašanje pravilno reši po zahtevah manjšine, a te volje na Dunaju in v Celovcu ni. Ne smemo si, pa misliti, da dela to Berlin iz ljubezni do nas. Za Berlin je manjšinsko vprašanje visoko politično vprašanje in stremi za tem, da more pokazati vsaj na gotov uspeh: Berlin pravi v manjšinskem vprašanju „da“, Celovec „ne“, ker napram lokalnim faktorjem Berlin nima moči, da bi jih prisilil. Za Nemce manjšinsko vprašanje ni vprašanje, dati manjšinam pravice iz pravičnosti, ampak politično vprašanje, zakaj nemške manjšine so vse zelo aktivne in se gre Nemcem za revizijo državnih meja. Posebno lep slučaj je nemška manjšina na Poljskem.

Jugoslovansko ministrstvo je izdalo naredbu, ki izpolnjuje vse nemške zahteve. Dejansko pa se je pokazalo, da v mestih, ki so jih Nemci proglašali že tisoč let za svoje, niso dobili zakonitega števila nemških otrok. To povsem označuje upravičenost zahtev nemške manjšine v dravski banovini, obenem pa razkriva način nemške propagande.

Da mi pridemo na Koroškem do svojih pravic, je predvsem potrebno, da se izpremeni nemška mentaliteta napram nam, saj toliko, da postane pravična. Vprašanje je, ali je mogoče to razpoloženje toliko izpremeniti, da se v strankah in deželni zboru praktično počaka.

Imamo na Koroškem važen faktor, učiteljstvo, s katerim mora računati tudi Celovec. Četudi mogoče deželni šolski svet ne soglašajo z vsem, izpodriva učiteljstvo, ki je povsem nam nasprotnega mišljenja, na svojo pest iz utrakvističnih šol slovenščino in slovenski duh. Gotovo je in zgodovina nam priča, da se da v teku let na tem polju tudi dejansko nekaj doseči. Na drugi strani pa ne odločuje o jeziku

v šoli želja staršev, kakor je tako lepo povedano v šolskem zakonu, ampak deželni šolski svet. Člani deželnega šolskega sveta prav dobro razumejo, kaj je nam treba, da se naša mladina prekoslej ponemči, ne razumejo pa tega naši hlapčevski Slovenci.

Koroška se z Jugoslavijo ne da primerjati, zakaj tam vlada popolnoma druga mentaliteta napram nemški manjšini. Jugoslovani so že od narave pravični napram drugim narodom in jim nočejo kratiiti naravnih pravic. Oni imajo trdno voljo, da storijo vse za vzdrževanje pravega nemštva, nimajo pa smisla za gojenje namškutarstva.

Mi smo pripravljeni za časten sporazum, kar smo dokazali že nešteto krat, dočim pri nemških strankah tega ne moremo ugotoviti, ker hočejo še naprej gojiti nemškutarstvo. Samo dva naroda sta mogoča na Koroškem: nemški in slovenski. (Konec sledi.)

Deželni proračun 1931.

(Konec.)

Gozd je za Koroško velike važnosti in smo dobili po vojni v zameno živila za njega. Drugače bi od gladi pomrli. Zato je treba posvečati gozdu večjo pažnjo: pri davkih je preveč obremenjen. Izvoz znaša na leto 240 milijonov. Posl. inž. Schumy je skušal zagovarjati ponovno deželni kulturni svet in obdolžiti, da še ni kmečke zbornice, druge stranke, kar pa dejansko ne odgovarja, ker ravno vsled landbundovskih zahtev, ki hoče tudi v zbornici prevladujoč položaj, še ni prišlo do kmečke zbornice. Zagovor se mu ni posebno posrečil. Sporočil je, da se v njegovem področju izdeluje zakonski osnutek o kmečki zbornici, ki pa bo prinesel samo nova bremena kmetijstvu. Teh smo seveda že vsi sili, a jih bomo prenesli, če dobimo končno primerno zastopstvo, ker samo naši ljudje morejo zagovarjati in zastopati težnje našega kmeta. Govorilo se je tudi o carinski uniji z Nemčijo. Zadeva carinske unije še ni razčiščena, še ni dejstvo, gotovo pa je, da nam nič dobrega ne prinese. Tukaj se je zopet povdarjalo, da se ni pravilno delila podpora gorjanskim kmetom. Po sedemnajstih letih plačajo mlekarne posojilo sicer nazaj, a kdo ve, kako bo z gorjanskim kmetom po teh letih. Deželni kulturni svet se iz gorjanskih kmetov naravnost norčuje. Koroški kmet je zelo zadolžen. Na posestvo pride 5000 S dolga in če računamo samo 25.000 posestev, znaša dolg že 125 milijonov S. Vse je izzvenelo v to, da mora deželni kulturni svet izginiti.

Dobrodelni zavodi so točka, na katero se strelja pri vsaki proračunski razpravi. Zahteva se modernizacija, a finančni referent nima nikdar denarja, da bi te izvedel. Ko so se pred časom ljudje bolnišnice naravnost izogibali, drvi sedaj vse v nje. V norišnici n. pr. je 700 postelj, pa se je moralo postaviti še 60 zasilnih postelj zraven. Pritožbam bi se dalo odpomagati, če bi bil na razpolago denar. Zato bi tudi pritožne komisije ne mogle napraviti dosti.

Mislili bi, da bo poglavje socialno skrbstvo bolj ležalo na srcu socialnim demokratom nego krščanskim socialcem. Krščansko-socialni govornik se je pritoževal nad brezposelnostjo gozdarskih delavcev, ki ne dobivajo brezposelne podpore. V Št. Andražu v Labudski dolini je jugoslovanska lesna tvrdka, katere ravnatelj je jugoslovanski državljani, ki pa je tako predrzen, da odpušča delavce, ki so krvaveli za ožjo domovino. Krščanski socialci pač nikjer ne morejo prikriti svojega sovraštva do

Jugoslovancev in Jugoslavije. Skrajni čas je že, da to svoje stališče temeljito revidirajo.

Če zaide brezposelni delavec v silo, more dobiti še zasilno enkratno podporo v znesku 5 ali 10 S. V to svrhu je na razpolago 15.000 S. Govornik vprašuje, ali vedo to tudi brezposelni na deželi? — Predlaga se, da bi deželna vlada skušala doseči za Koroško poslovalnico za de-

Pri skrninastih bolečinah, živčnih bolečinah in glavobolu, kakor pri nespečnosti učinkuje Toga l-izborno. Toga l-tablete raztopijo škodljive dele v krvi in pripomorejo do hitre olajšave in popolne ozdravitve. — V vseh lekarnah. — Cena S 2,40. 3

lavsko zavarovanje proti nezgodam, zakaj uradniki pri graškem zavodu so dosti boljše plačani nego zavarovanci. Premoženje te ustanove se je v petih letih pomnožilo za 150 odstotkov, zato pa znašajo upravni stroški 25 odstotkov. To je mnogo. — Tokrat smo tudi izvedeli, kaj bo s pljučnim zdraviliščem v Laasu. Tudi Slovenci in slovenske občine smo darovali za to zdravilišče, ki je za Koroško nujno potrebno. Zdravilišče se bo dogotovilo, a ne bo služilo svojemu namenu, ampak sličnemu, ker bi vsled previsoke dnevne preskrbe — 15 S — stalo napol prazno. Kdo more dati na dan 15 S? Uprava zdravilišča ne bo v deželnih rokah. Po predlogih, da bi se znižal mezdnih davek, je bilo sprejeto tudi poglavje finance.

K proračunu se je sprejelo, da se tudi letos odtegne v korist deželi občinam 15 odstotkov od zveznih davkov in 1.50 S od vsake osebe. Kljub temu bodo manjše in srednje občine pridobile, ker bo znašala razlika po novi ureditvi o delitvi davkov več nego prispevki deželi.

Zadnji dan se je razpravljalo o predlogih. Sprejel se je idealni namestitveni načrt za deželne uradnike. Po tem načrtu ima dežela 160 uradnikov osmega činovnega razreda, 181 jih je v sedmem, 77 v šestem, 150 v petem, 15 v četrtem, 25 v tretjem, 30 v drugem, 249 v 2/2 in 608 pogodbenih. K temu pride še 139 cestarjev in rečnih paznikov. Ta stalež zaenkrat še ni dosežen.

Povedali smo že, da so se veroučitelji odrekli tretjine odškodnine za verouk. Doslej so dobivali za tedensko uro 1.50 S, zanaprej pa samo 1 S. Za kilometer hoje do šole do 10 km razdalje dobijo po 30 g za km. Najslabše so plačani veroučitelji na Koroškem, kjer dobijo manj za uro nego kvalificiran delavec. — Sprejme se predlog, da deželna vlada preštudira cesto Miklavčevo—Rožna dolina in stavi primerne predloge, kakor tudi predlog, da naj se uvrsti tudi gospodarske delavce v brezposelno zavarovanje.

Občinsko doklado preko 100 odstotkov smejo pobirati občine: Grebinj 160, Hodiše 130, Marija na Žili 210, Zgornja Vesca 160, Rožek 140, Rikarja vas 190, Škofiče 160, Vetrinj 300, Važenberk 200 in Sele 190.

Seja deželnega kulturnega sveta dne 6. marca 1931.

Velika elektrarna na Turah.

Dr. Stotter: Deželni kulturni svet se je opetovano pečal z veliko tursko elektrarno (ki jo hočejo izvesti tuja društva, da bi se silne množine električne moči prodajale v Nemčijo). Nas zanima predvsem to, da se kmetom ne prizadene škoda, ker se danes ne more povedati kaj se še zgodi v 10. ali 20. letih. Zdaj imamo upanje, da se bodo vpoštevale kmečke koristi.

Davek na bencin.

Davek na bencin se je sklenil, žal ni bilo mogoče doseči, da bi bil davka prost tisti bencin, ki ga kmet potrebuje za svoje stroje.

Nova nameravana carina.

Dokler se ni izvršila ustalitev našega denarja, je imel avstrijski kmet ugodne čase. Ljudje so potrebovali kmečkih pridelkov, ki se jih je malo dobilo iz inozemstva, ker naš denar ni bil stalen. Odkar se je ustalila denarna vrednost, so se začele razmere slabšati. Od te dobe padajo cene in se naš trg preplavlja s tujim blagom. V hudi borbi se je prva carina izsilila strankam l. 1924, ali ta carina je bila tako nizka, da kmeta sploh ni mogla varovati: 2 zlati kroni na pšenico in 5 zlatih kron za meterski stot mesa. Pozneje se je carina povišala, a tudi zdaj ni dosti koristila, ko so se po trgovinskih pogodbah uvajale izjeme. Znano je, da vse države okoli nas varujejo produkcijo s kar najvišjo carino, nemška carina je kar petkrat višja od naše, in vrhutega je tam vlada pooblašena carino uravnati, ako to zahtevajo politične razmere. Avstrija ni mogla zastajati in je nastopila isto pot. A v trgovini so se pojavili novi pripomočki: države so izvoz tako podpirale, da se je trgovini nadomestila carina. Zato zdaj carina produkcije ne varuje več. Upeljali so se izvozni listki. A na podlagi teh izvoznih listkov pride k nam veliko nemških prašičev, ki se jih sicer nikoli v Avstriji ni videlo. Treba urediti naše vozne in naše trge. Kmetje naglašajo, da jih pogošena carinska politika spravlja ob plačilo svojega dela. Naše razmere so zlasti radi določb o največjih ugodnostih tako slabe. Pri carinskih pogajanjih je treba doseči, da se avtonomna carina sprejme neznižana in da se trgovskih pogodb ne sklepa na predolg rok, ker jih je treba izpremeniti, kadar so se izpremenile produkcijske razmere. Druga pomoč naj bodo pogodbe o „kontingentih“. Kontingentiranje obstoji v tem, da se z nizko carino sme pripeljati gotovo množino, kar je čez, mora plačati normalno visoko carino. Pri tem si moramo zagotoviti tuji trg za svoje pridelke, ki jih doma ne moremo spraviti v denar. Prodajati moramo les in krompir. Zadnji čas so se carine višale, ali to ni pomagalo nič, ko po trgovinskih pogodbah veljalo nizke tarife. Zato zdaj ni mogoče s samo carino varovati domače produkcije.

Drugi rok zasilne podpore in pridelovanje žita.

Na u: Na zadnji seji se je predlagalo, da se zdaj izplača druga polovica državne zasilne podpore, ki je zagotovljena a država je zaenkrat ne more izplačati. Obrnili smo se na žirocentralo, ki je volje dati predujem, ako menico podpiše deželni kulturni svet. Kar se tiče carine, se mora reči, da je pridelovanje žita na Koroškem bilo nekdanj zelo izdatno. Zdaj se je kmet vrgel na drugo. Pridelovanje žita je pri nas dražje nego drugod: v Ameriki stane po racionalizaciji 100 kg pšenice 10 S, na Ogrskem 21, v Avstriji 30 S. Ko se pšenica prodaja po 23, se vidi, da dela Amerika še nekaj profita, Ogrska izhaja, mi pa doplačujemo. Drugo je vprašanje z Rusijo. Pred 3. dnevi so Rusi prodali v Rotterdamu 135.000 ton (1 tona = 10 mct) rži po 3.45 goldinarjev (holandskih), to je 10 šilingov metercent. Rusija svojih delavcev ne plačuje in zamore delati takšne manevre. V teh razmerah nam carina ne pomaga nič več.

Hernler: Kmetje že ne vedo več, česa se naj lotijo; ljudje obupavajo. Carina, ki jo določimo, nikakor ni merodajna, merodajna so potem pogajanja s posamnimi državami. Vprašanje pa je, če je mogoče carino držati, ko moramo skrbeti, da dobimo izvoz za les. V splošnem interesu kmetov je, da se vzdrži poljedelstvo. Če kmetje na Nižjeavstrijskem polja obsejajo s travo in redijo živino, kam pa naj planinski kmet potem pojde z živino? Planinske dežele ne moreje prehajati na drugo, narava jih sili da redijo živino. Ko se gospodarstvo ne izplača več, moramo vprašati, ali kmet še zamore plačevati davke? Ko se industrija ne izplača, se delo ustavi. Na Koroškem dela le še par papirnic. Ker delo stoji, se ne bo plačevalo davkov in nastal bo primanjkljaj v deželnem in občinskem gospodarstvu. Ali zamore kmet od svojega gozda že sploh kaj plačevati davka? To so tako resna vprašanja, da je treba o njih govoriti. Kmet je zadnji, nanj se vse zvali. V gorskih dolinah, kjer je kmet pozimi pri lesu kaj zaslužil, kmet zdaj nima ničesar več. Če bi kmet le toliko dosegel, da se mu doklade ne višajo več, pa bi bil še zadovoljen. Tudi zbor predsednikov proti tržnemu položaju ne more delati čudežev, treba bo štediti na vseh straneh. Na Koroškem sicer žito kupujemo, ali treba je, da se pridelovanje žita vzdržuje, saj ne vemo, kaj še pride. Milchregulativ se naj tako napravi, da uredi prodajanje mleka. Ali sedanji predlog namerava več. Stvar je posebnega pomena za kmete v mestni okolici.

Prodajalna za mleko se je kupila.

Gruber poroča da je Spodnjekoroška mlekarna v Celovcu kupila na Dunaju prodajalno za mleko z upravo in odjemalci vred za vsoto 150.000 S. Zdaj se spravi v tej prodajalni na dan 2500 l mleka, promet pa se lahko zviša na 4—5000. Denar je posodil kulturni svet in se mora vrniti v 17 letnih obrokih. Trenotno se na Dunaj pošilja le malo mleka, ker se z odvisnim blagom izdelava masten sir, kateri se dobro prodaja in se splača.

Ferlič: Dvanajsta ura je že, da se posvetujemo, kako se naj varuje kmetijstvo. Sila je od meseca do meseca večja, o dohodkih iz kmetijstva se sploh ne more več govoriti. Prešli bomo na promet brez denarja, sicer pa že danes kmet robotuje za javnost, kmet za svoje delo nima več nobenega plačila. In tako je potrebno, da ko bogati sosedje navijajo carino, nastopimo isto pot tudi mi. Ker pa sosedje carino izravnavajo z izvoznimi premijami, mora k carini priti še kontingentiranje. Nam na Koroškem se mora potem tudi omogočiti, da z blagom pridemo na Dunaj. (Se nadaljuje.)

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Listi napovedujejo možnost hude politične krize. Zvezni minister za socialno skrbstvo dr. Resch je podal ostavko na svoj položaj, ker so se vse organizacije izrekle proti njegovemu načrtu o socialni reformi. Po ostavki je prevzel socialno ministrstvo dr. Ender. Po tej ostavki sodijo v političnih krogih, da bo morala Enderjeva vlada odstopiti, da omogoči sestavo koncentracijske vlade, ki je nujno potrebna tudi iz zunanjepolitičnih razlogov. Vlada si je doslej zama prizadevala, da bi spravila državne izdatke v sklad z državnimi dohodki. Razmere so že tako dozorele, da je takojšnja odločitev nujno potrebna. Gospodarska kriza je občutna, ker je popolnoma prenehal izvoz industrijskih izdelkov v agrarne države, ki so istotako v krizi. Zastoj v trgovini in industriji, naraščanje brezposelnosti in grozeča draginja spravlja zvezni proračun v vedno večjo nevarnost. Davčni vijak je dosegel višek in na uvedbo novih davkov za kritje državnega primanjkljaja ni niti misliti. Vedno bolj se povdarja potreba koncentracijske vlade, ker le taka vlada bi mogla izvršiti radikalne ukrepe. Gre predvsem za temeljito reformo socialnega zavarovanja, ki sloni sedaj v največji meri na zvezni. Uradništvo, ki se je izpopolnjevalo po strankarskih vidikih, je premnogoštevilno in predrago. Zato je neobhodno potrebno primerno znižanje plač in črtanje vseh posebnih doklad. Tudi stvarni izdatki so spričo splošne gospodarske krize mnogo previsoki, železnica pa je pasivna. Prihodnje zasedanje parlamenta bo imelo rešiti težko nalogo. — Angleška vlada je predlagala, da bi se nemško-avstrijska carinska unija obravnavala na majskem zasedanju Društva narodov. Ker je ideja carinske unije v naši državi naletela na velika nasprotstva, so začeli tudi nemški krogi zavzemati hladnejše stališče. Hitlerjevci jo sploh odklanjajo, ker vidijo v njej oviro za politično priključitev Avstrije k Nemčiji. Pa tudi druge rajhovske stranke so v zadregi in pričakujejo nove gospodarsko-politične predloge iz Pariza. To naj bi bil izhod iz zadrege. Večina štajerske industrije je izrazila velike pomisleke proti carinski uniji. Proti je tudi kršč.-soc. Heimwehr, ki pravi v svojem glasilu: Zgodovina kaže, da vključitev majhnega carinskega ozemlja v večje ozemlje navadno šibkejšemu nalaga žrtve. Vsa avstrijska srednja in mala industrija in vsa obrt bo pritisnjena ob steno, če bi se odprla nemška meja. Tudi konsumna moč delavstva bi propadla. Pridobiti bi mogla samo nemška težka industrija. K temu se pridruži še vprašanje, če ne bi avstrijski davkoplačevalci poleg vse svoje stiske morali prevzeti še bremena iz naslova reparacijskih plačil. List svari pred carinskim načrtom in zahteva, da Avstrija ne opusti svoje samostojnosti. V drugi svoji številki odgovarja list na odmeve carinski uniji prijaznih listov in pravi, da tudi samo gospodarska priključitev vodi koncem koncev do izgube državne samostojnosti manjše države. Dejstvo je, da smatra inozemstvo že danes, da je Avstrija samo še orodje berlinske politike in se vrši politična razprava o carinski uniji dejanski samo z Nemčijo.

Nova republika. Na Španskem so se dne 12. t. m. vršile občinske volitve. Izid volitev je bil ta, da so dobili republikanci večino v 47 pokrajinah, monarhisti pa samo v treh. Četudi občinske volitve nimajo političnega pomena, je

kralj Alfonz uvidel, da se je izrekel narod proti njemu, in se začasno odpovedal prestolu zase in za svoje naslednike. Dne 14. t. m. je v štirih avtomobilih zapustil deželo in se podal na Angleško. Po volitvah je prišlo v več mestih do spopadov in je bilo več mrtvih in ranjenih. Republikansko gibanje vodi Zamora. Republikancem se je pridružila tudi policija in vojaščina. Zamora je sestavil vlado iz republikancev, socialistov in monarhistov, ki je takoj prevzela vladne posle. Vlada izda obširno pomilostitev, s katero bodo izpuščeni iz ječ vsi politični kaznjenci. Vlada je odredila razlastitev veleposestev proti odškodnini. Vsi diplomatični zastopniki so odstopili. Denarna vrednost, oziroma vrednost pezete je padla in pada še dalje. Med prebivalstvom vlada veliko navdušenje, ki pa se bo brzkone kmalu poleglo, če gospodarske krize ne bo mogoče v kratkem času rešiti. Državna oblika še ni vse.

Vstaja na Portugalskem. Radi nekega žitnega monopola je na otoku Madeira nezadovoljstvo prebivalstva tako naraslo, da se je uprlo in izklicalo portugalsko republiko s sedežem v Funchalu na Madeiri. Tako se glasi sporočilo Društvu narodov. Uporu so se pridružili tudi Azorski otoki in afriško brežje Angola. Upornikov je 1200 in so sestavili začasno vlado. Vstajo vodijo nezadovoljni politični izgnanci, ki jih je vlada zbrala sama na Madeiri. Odkar je Portugalska republika, je bilo že 22 vstaj. Vstaja na Madeiri se je prenesla tudi na portugalsko celino in je prišlo do upora več vojaških posadk, da je morala diktatorska vlada proglasiti obsedno stanje nad vsoto državo. Vlada je zaprla nad 30 revolucionarnih voditeljev in se preselila v topniško vojašnico ter zasedla vsa mesta z vojaštvom. Proti upornikom na Madeiri je poslala vlada najprej nekaj čet, ki pa so prešle k upornikom. Zdaj blokira uporniške otoke in jih hoče prisiliti k predaji z izstradanjem. Vsa pristanišča so zaprta in nobena tuja ladja ne more in ne sme pristati. Tako so ti otoki od sveta popolnoma odrezani. Prevladuje mnenje, da vstaši tako dolgo ne morejo upati na uspeh, dokler se ne vrže diktatorska vlada.

DOMAČE NOVICE

Dogodek iz Finžgarjevega življenja. Slovenski pisatelj Franc Finžgar obhaja letos šestdesetletnico svojega rojstva. Pisatelj Finžgar je mestni župnik v Ljubljani. Dijaški list „Mentor“ prinaša predavanje, govor, ki ga je govoril Finžgar dijakom. V tem govoru je povedal Finžgar dogodek iz svojega življenja, ki se mu je pripetil, ko je dokončal gimnazijo in je bil na tem, da si izvoli življenski poklic. Pisatelj je pripovedoval: „Mlad človek ni — ne čudite se temu, kar bom mimogrede povedal — nikdar tako neumen kakor baš po maturi. Takrat misli, da je ves svet njegov. A to ne spada k stvari. Torej po maturi sem prišel v družbo bogate madžarske plemkinje, ki je bivala s svojo teto, madžarsko grofico, na Gorenjskem. Plemkinja, Margarita ji je bilo ime, je bila zelo izobražena. Imela je maturo, govorila je gladko francoski in angleški, krasno je jahala, plavala, kočirala s štirimi konji, duhovito znala kramljati. — Povabljen sem bil, da sem jo 14 dni spremljal po Gorenjskem in ji razkazoval lepoto Bleda, Bohinja, Peričnika in drugih čarov naše zemlje. Izvrstno sva se zabavala in imela sva se, seveda idealno, hudo rada. — Pa je rekla grofica, njena teta: „Če sta bila kdaj dva človeka ustvarjena drug za drugega, potem sta ta dva.“ In dobil sem sijajno ponudbo: roko Margarite, ki je bila lastnica velikega posestva na Ogrskem — kakih 80 krav so redili na tem posestvu in 20 konj. Preselil naj bi se v Budimpešto, kjer bi študiral pravo, ne radi tega, ker bi mi bilo za vsakdanje življenje potrebno, ampak zato, da bi nosil radi lepšega doktorski naslov. Ja pa sem rekel: „Vse to bi sprejel, če bi Margarita ne bila Madžarska.“ Madžari so Slovanom krivični in sovražni, zatirajo jih, jaz pa sem Slovenec in hočem to tudi ostati ter delati med svojim narodom in zanj.“ — Finžgar je pisatelj prelepega romana „Pod svobodnim solncem“, ter iger „Divji lovec“, „Veriga“ in „Razvalina življenja“.

Radše. (Neokusnost.) Zelo neprijetno nam je, da moramo sporočiti javnosti dogodke, ki smo jih mogli opazovati med velikonočnimi prazniki. Praznik vstajenja je za nas praznik vstajenja božjega in praznik vstajenja narave, za nas katoličane eden največjih praznikov cerkvenega leta. Vsak vernik gre v se in hoče

imeti mir pri svojem notranjem vstajenju. Tega miru slovenski verniki na Radišah letos nismo bili deležni. Prišli so pred cerkev člani radiškega nemškega pevskega zbora, ki so se vedli prej primerno za gostilno nego za božji hram. Pri vstajenju na veliko soboto so se ti gospodje smejali cerkvenim pevcem in se norčevali iz njih. Ali je bil ob povratku v cerkev potreben njih zasmehovalni špalir, kakor bi se norčevali iz pobožnosti slovenskih vernikov? Na velikonočno nedeljo popoldne je bil eden fantov od teh gospodov izzivan z različnimi nekulturnimi prijmkami. Na velikonočni pondeljek je prišel na račun drugi fant. Dobro znani slovenski pisatelj je napisal v svoji knjigi sledeče: „Ljudje, ki ostajajo med svetim opravilom zunaj cerkve, so smeti in nesnaga vse fare.“ Ali je postalo tudi že naše sejišče pred cerkvijo to, kar pravi pisatelj? Zdi se, da so se ti gospodje sami odbrali od dobrih. Pa ni še dosti, da ostajajo zunaj cerkve, še izzivajo v cerkev idoče. Smo mnenja, da se ali gre v cerkev ali ne. Postajanje zunaj je sramotno za vso faro in žalosti našega sivolasega dušnega pastirja in starše. Naši verniki niti na cerkveni poti nimajo več miru. Mogoče vsled tega, ker so še nekateri, ki se upajo glasno in povsod pokazati, da jih je rodila ver na slovenska mati. Ali smo že tako daleč, da se bodo morali naši verniki izogibati cerkve, ker se jih niti v cerkev grede ne pusti pri miru?

Nekateri podatki o Togalu. Nad 6000 zdravnikov je oddalo gl. notarijelnih potrdil strokovnjaška mnenja o Togalu, in sicer pri protinastih, revmatičnih in živčnih bolečinah, glavobolu in boleznih vsled prehlada. 365 zdravnikov potrjuje neškodljivost in ugajanje Togala. 250 zdravnikov povdarja posebno premoč Togala. Ti podatki, brez vprašanja, so jasen dokaz o izbornem učinku Togala.

Loga vas ob Vrbskem jezeru. (Razno.) Splošno gospodarsko krizo tudi mi zelo občutimo, tako da kmetje mnogokrat nimajo za nakup največjih potrebščin denarja. To občutijo tudi že v precejšnji meri posestniki vil in hotelov ob jezeru kakor tudi v sosedni Vrbi, kjer se letos razun par malih stanovanjskih hišic skoraj nič ne zida. Kakšen bo letos tujski promet, so naziranja različna. Nekaj stanovanj je že oddanih gostom, ki prihajajo že več poletij k nam. Med njimi je nam obljubil svoj prihod tudi že gospod „Dr. Barigelj“ z družino, ki je posebno bralcem nekdanjega „Mira“ kot podlistkar dobro znan. Želeli bi tedaj, da bi prišel sem vsaj na kratek obisk tudi Rutarjev Jur. — Nekdaj tako sloveča sosednja vas Zoprače, kjer se je vršil pred 60 leti veličastni tabor, je v vojni dobi v narodnem, verskem in s tem tudi deloma v moralnem oziru precej propadla. Tako se je tam nek posestnik ločil od svoje žene, hišo prodal in bil v zadnjem času radi nasilstva obsojen na 4 mesece ječe. Imamo sicer tam še par naših družin. Drugim pa kličemo, povrnite se nazaj na pot vaših tako slovečih prednikov! — Tukajšnji gostilničar in vpokojeni orožniški stražmojster g. Jurij Schneider si je pri padcu zlomil levo nogo na dveh krajih. Prepeljali so ga v Celovec v bolnišnico. Želimo mu, da bi tam kmalu ozdravel.

Št. Peter na Vašinjah. (Župnik Franc Rozman †.) Ni mogel zadeti naše fare hujši udarec nego ta, da ji je neizprosna smrt iztrgala našega blagega g. župnika in dekanijskega svetnika Franca Rozmana. Ne moremo pojmiti, da čg. župnika, ki je 10. t. m. bral še sv. mašo, ni več med nami in da se nikdar med nas več ne povrne. Koliko solz je teklo in jih še teče za našim blagim gospodom, ker zaslužil jih je kot ljubitelj otrok, tolažnik žalostnih, pomočnik revnih in stiskanih; niti najbornejša kočja ga ni mogla odvrniti, da bi je ne obiskal, kadar je šmatral v svojem dušnem pastirstvu in priprostosti za potrebno. Rajni je vse svoje moči posvetil blagoru neumrjočih duš in svojih ljubljanih faranov. Zato nad zvezdami tudi gotovo vživa tisti rajski mir, o katerem nas je toliko učil. Sveto je bilo njegovo življenje, tako sveto, da so se smehljale njegove ustnice celo na mrtvaškem odru. Vemo, da s svojo smrtno ne bomo nehal prositi za nas revne in zapuščene farane, kakor je bil neutrudljiv tudi na zemlji. Tako upamo, da bomo z rajnim g. župnikom, ko bo tudi za nas bila smrtna ura, združeni prepevali slavo Bogu v nebesih.

Djekše. (Pogreb.) Odločno katoliški mož, vzoren oče, blag dobrotnik revežev in stiskanih, Janez Pečarnik, posestnik p. d. Župnikove kmetije na Djekšah, je na letošnjo veliko soboto nehal živeti za ta svet. Velika žalost je napolnila srca njegove žene, brata in treh otrok.

Njih žalost je umevna, ker so z očetom zgubili veliko. Kot vzoren krščanski mož in oče je lepo skrbel za svojo družino. Priden kot čebelica je bil in miren kot nedeljsko jutro. Pa še v mnoga druga srca je posegla žalost ob smrti Janeza Pečarnik. Rajni je bil dobrotnik dješke cerkve, nekdanj zvest cerkveni pevec, od leta 1889, ko se je ustanovila naša hranilnica in posojilnica njen zadružnik in odbornik ter tudi več let občinski odbornik. Trije duhovniki, mil. g. prošt iz Tinj Anton Benetek, g. katehet Orel in domači dušni pastir, in mnogo ljudstva so rajnemu izkazali zadnjo čast. Mil. g. prošt so se v zelo lepem nagrobnem govoru poslovili od njega. Bog bodi plačnik njegovim delom! Molili bomo, da čimprej pride — ako še ni prišel — praznik njegovega kronanja v nebesih. N. p. v m.

Drobne koroške novice. Operater kina Prechtl v Celovcu se je v noči na 13. t. m. zastrupil s plinom. Vzrok samomora je baje nesrečna ljubezen. — V tednu pred 11. t. m. se je znižalo število podpiranih brezposelnih na Koroškem za 1088 na 11.710. To se da slišati, vendar je število za ta čas še veliko previsoko. — V nekem nemškem listu čitamo o nekem pismu, ki ga je poslala tečajnica kuharskega tečaja S. K. S. Z. v Pliberku. V tem pismu označuje tečajnica sotrudnike „Kor. Dom.“ kot norce in osle. (Je dobro zadela. Ur.) Med drugim povdarja pisateljica pisma, da se govori nemščina samo v mali beraški državi Avstriji, dočim obsega slovansko ozemlje celo Rusijo, Češkoslovaško, Poljsko, Jugoslavijo itd., vsled česar je znanje slovenskega jezika mnogo važnejše od znanja nemškega jezika. Nemčurji so bili ustvarjeni šele leta 1864 in niso božji narod (sploh niso narod), niso nastali s pomočjo božje volje, kakor n. pr. Slovenci, temveč so iznajdba zlobnih ljudi, ki jih je posebno dosti v krogih „Kor. Domovine“. (Tudi to je tečajnica v svojem pismu dobro zadela. Ur.) — Počitnice na srednjih in ljudskih šolah, kjer so vpeljane poletne počitnice, se pričnejo iste 11. julija. — Nemški Schulverein Südmark je imel 16. t. m. svoj občni zbor. Delovanje tega društva se je raztezalo predvsem na slovensko ozemlje. Da je plebiscit za Nemce izpadel ugodno, je velika zasluga tega društva. Skoro ni obmejne šole, katero bi društvo ne podpiralo. Kar se da, se da ogroženim bratom, ki pa niso Nemci, temveč Slovenci. Društvo podpira šole, daje štipendije učiteljsčnikom, gojencem kmetijskih šol, gojenkam gospodinjstev iz jezikovno mešanega ozemlja, podpira pevsko in gledališka društva, požarne brambe in ustanavlja nemške ljudske knjižnice za koroške Slovence. Za ponemčevalne namene darujejo Nemci denar, ko imajo sami svojih potreb dosti. — V Celovcu je 3500 protestantov (l. 1929 3450). Protestantovskih učencev in dijakov je 595. V Velikovcu, Pliberku in Kapli je 400 protestantov, v Bistrici v Rožu 20. — „Fr. Stimmen“ se zelo hudujejo, da je bil v Šmihelu nad Pliberkom o priliki birne sprejet namestnik krškega knezoškofa dr. Seydl z Dunaja v slovenskem jeziku. Sprejem škofa je cerkvena zadeva. Da se je pozdravil v jeziku, v katerem verniki govorijo in molijo, je popolnoma pravilno. Nismo še slišali, da bi bil v kakem nemškem kraju pozdravljen škof v drugem kakor v jeziku faranov. Heimattreue niso Nemci. Škof dr. Seydl je vsaj videl, da živijo na Koroškem res Slovenci in da je nemška propaganda lažniva. Sicer pa je najmanjše, kar se more zahtevati od dušnega pastirja, tudi od nadpastirja, da zna jezik svojih vernikov. To prakticira cerkev med divjaki, v kulturni Koroški pa tega ni. Da bi sprejeli škofa dr. Rožmana Šmihelčani z večjim veseljem, je gotovo, ker dr. Rožman je naš slovenski koroški škof.

DRUŠTVENI VESTNIK

Brnca. (Domen.) Izobr. društvo „Jepa“ v Ločah ponovi igro „Domen“ dne 26. aprila ob 3. uri popoldne in ob 7. zvečer pri Prangarju v Zmotičah.

Bilčovs. (Kako smo igrali.) Se bo komu mogoče zdelo brezpomembno, da poročamo o vsaki posamezni prireditvi v našem društvu. Pa vendar je to velikega pomena, je izraz našega žitja in dela. Ne da bi se mogoče s tem ponašali, saj povsod med nami zadeva naše delovanje na zapreke že v eni ali drugi obliki. Če društvo deluje in sklīče večkrat svoje člane in prijatelje na svoje prireditve, je to znak, da je tam še navdušene in požrtvovalne mladine, ki

radevolje da na razpolago svoje moči službi ljudstva. Vsi narodi, katere štejejo med civilizirane, delujejo za tem, da vzgoje čim več idealov, mladinskega ponosa in narodne zavesti. Saj taka mladina je narodova dika in ponos. Zato smo tudi mi ponosni na naše mlade moči v naših društvih. Pa so nastopili naši igralci dne 4. t. m. s Finžgarjevo igro „Razvalina življenja“. Vsi so dobro igrali in prav z zanimanjem smo sledili posameznim nastopom. Res, fantje in dekleta, vrl je vaš nastop, a glejte tudi, da vam bodo prizori te žaloigre v svarilo, kakšnega življenja naj se varujete.

Brnca. (Pri Prangarju.) Že pišejo o našem tečaju nemški časniki, naj torej tudi naš list javi svojim čitateljem o naših delih in uspehih. Od 18. februarja do 31. marca smo imeli tu gospodinjstvo-kuharski tečaj, ki ga je obiskovalo 19 deklet. Tečaj je vodila naša vrla gđna Milka Hartmanova, ki si je tekom tečaja pridobila malone vsa brnška srca, kar je pač umevno, ker „ljubezen gre skozi želodec“ in temu je bil prijeten že duh, ki je tiste tedne vel okrog prijazne in rodoljubne Prangarjeve hiše. Na svetno nedeljo 29. marca je bila razstava in zaključna prireditve. Dvorana je bila natlačeno polna, očetje in mamice so prišle gledat, kaj vse znajo njih dečle. In ko so videli vse te lepe zajčke in janjčke, torte in hišice, coklje in srčka, so mislili, da jih je pričaral „Bergmandel“ ali pa da jih je gđna Milka naročila naravnost iz Pariza. Dečle pa so pokazale tudi v svojih vlogah toliko spretnosti in bile tako fletne v priprostitih dečvah, da so očarale tudi manj skromne goste. Tudi čg. Poljanec je priznal, da so Brnčani izvrstni ljudje. Pa za res! Bog živi brnška dekleta in tudi fante, ki so nam tako lepo zapeli! Samo ena sodba je bila tisti večer in še dolgo potem, namreč: „Kaj takega Brnca še ni videla.“ Predvsem pa gre hvala in zahvala našemu vrlému g. županu Prangarju in njegovi ljubi soprogi županji, zakaj brez njune pomoči bi Brnčani ne včakali tečaja.

GOSPODARSKI VESTNIK

Lesna borza. Iglasti les: hlodi 19—22, dolgi hlodi 18—26, splavljeni hlodi 13—15, janski les 13—16, jambori 16—23, rezano blago 56—60, mizarsko blago 78—85, stavbno rezano blago 52—56, deske za zaboje 40—45, mecesnovi trami in podlančnice 90—95 S za kubični meter. Listnati les: bukovni hlodi 21—25, hrastovi hlodi 70—80, jesenovni hlodi 70—80, bukovno rezano blago 60—65, hrastovo rezano blago 130—140, jesenovo rezano blago 130—140 S za kubični meter na nižjeavstrijski postaji. Mehka drva, 100 kg, 3.60—4, trda, 100 kg, 2.60—3 S.

Borza. Dunaj, 21. aprila 1931. Dinar 12,52; nemška marka 169,65; čehoslov. krona 21,13; pengö 124,5; zloty 80; lira 37,4; švic. frank 137,3; franc. frank 28; angl. fund 34,7; dolar 712 šilingov za 100 komadov.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Avstrija: Statistični urad objavlja prva poročila o štetju obratov 14. junija 1930. Obrtniških podjetij je 368.308, poljedelskih in gospodarskih 434.019. Od l. 1902 se je brez Gradiščanske zvišalo število obrtniških podjetij za 44.200 ali 14,2 odstotka, dočim je število kmetijskih in gospodarskih obratov padlo za 18.000 ali 4,5 odstotka. Na Dunaju je

25. razredna loterija se prične!

1/8 srečke S 6—

1/4 srečke S 12—

Plača se šele po sprejemu srečke pri

Geschäftsstelle J. PROKOPP, Baden, N.-Ö.

Razpošiljalnica za zvezne dežele.

132.808 obrtniških podjetij, ki zaposlujejo 623.483 oseb. Od zadnjega štetja se je število nameščencev zvišalo za 62.000 oseb. — Pri volitvah v gradiščansko kmečko zbornico so dobili kršč.-soc. 16, Landbund 9 in soc. dem. 7 sedežev. — Namerava se vpeljati k materinskemu in očetovskemu dnevu še „otroški dan“. —

Notranjega posojila za gradnjo stanovanj je bilo podpisanega 228 milijonov S. To pomeni, da je bilo posojilo podpisano 1 in polkrat. Ugoden uspeh bo blagodejno vplival na posojilo v inozemstvu. — Jugoslavija: Pod Ivan-planino v Bosni so dokončali največji predor v Jugoslaviji. Dolg je 3200 m in skrajša proga za 7 km. Delali so predor 2 leti. — Beograd ima 242.000 prebivalcev. — V Mariboru so pri ljudskem štetju našli 33.117 prebivalcev, od teh se je priznalo k nemškemu materinskemu jeziku 2641, k nemški narodnosti pa od vseh teh komaj 1544. Od jugoslovanskih državljanov se je 2002 oseb priznalo k nemškemu materinskemu jeziku, od teh pa k nemški narodnosti 905. — Italija: Goriški fašisti so razbili napise vsem goriškim Slovincem, trgovcem, odvetnikom, zdravnikom in drugim. Policija prijavi škodo ni vzela na znanje. — Fašisti so napadli župnika Gabrovška iz Škofelj, ga umorili in vrgli v Reko. — Fašisti so začela pobirati podpise pri najuplivišjih Slovincih, da slovenska služba božja ni ogrožena in da je verska svoboda Slovencev docela nedotaknjena. Nekaj podpisov so izsilili. — Ostale države: V Nemčiji zaostajajo porodi v primeru v umrljivostjo za celih 12%. Če pojde tako naprej, pravi ravnatelj statističnega urada, bo nemški narod v 300 letih popolnoma izumrl. Zaenkrat imajo Nemci še preveč ljudi, ko se bodo pa gospodarske razmere izboljšale, bo tudi več porodov. — Dne 10. t. m. je divjalo na južozapadni obali Koroje strahovito neurje. Morje je bilo tako razburkano, da so valovi pljuskali preko obalnih naprav in poplavlili obalo več kilometrov daleč v notranjost. Nad 100 ribiških čolnov se je razbilo, utonilo pa je baje 125 ljudi. — Rusija ima 161 milijonov prebivalcev.

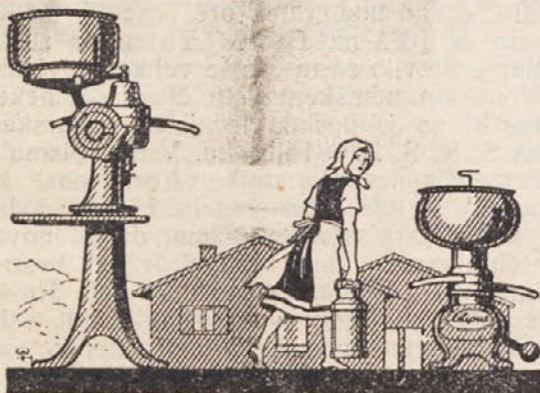
Vrčki iz lepenke. V pruski Šleziji so odnošaji med pristaši posameznih strank morda najbolj napeti na vsem Nemškem. To se vidi zlasti na javnih političnih shodih, ki se redno končajo s pretepi, če se vrše v gostilnah, pa običajno ne ostane cel noben kozarec ali vrček ter je vedno več oseb ranjenih. Da se temu odpomore, so se morale oblasti zateči k posebnim ukrepom. Tako je policija v Hirschbergu odredila, da se na političnih shodih po gostilnah ne sme prinašati več pivo v steklenih vrčkih, temveč v vrčkih iz lepenke. Tak vrček namreč na glavi političnega nasprotnika nikdar ne more zapustiti tako težkih posledic, kakor masivni stekleni vrček. Po nekaterih krajih so dalje oblasti odredile, da se politična zborovanja ne smejo vršiti pri pogrnjenih mizah, temveč morajo biti zborovalcem na razpolago samo stoli. Ker pa so stoli, posebno njihove noge najbolj priljubljeno bojno sredstvo, morajo biti vrste stolov tako močno zvezane med seboj, da je nemogoče kak stol izvleči iz vrste.

V moči Nemčije je bilo. Bivši nemški kancler princ Bülow izdaja svoje spomine. Ti spomini ponovno dokazujejo, da zadene odgovornost za odločilne dogodke pred neposrednim izbruhom svetovne vojne Nemčijo. Princ Bülow piše n. pr. 25. julija 1914, da bi bila Nem-

čija lahko preprečila vojno, da je Dunaju povedala razdor s Srbijo, preden sama ne prouči srbskega odgovora, in da je izjavila, da je ta odgovor zadosten. Srbija je po mnenju princa Bülowa po nasvetu velikih sil podpisala skoro vse, kar je Avstrija od nje zahtevala. Preostale točke pa bi bilo lahko rešilo razsodišče v Haagu. S tem bi bila Nemčija preprečila vojno, kakor trdi princ Bülow, z 9 proti 1. V drugem odstavku teh spominov pa pravi princ Bülow, da je Nemčija napovedala Rusiji vojno brez povoda in brez nevarnosti samo zato, da pridobi nemške socialiste in njihovo sovraštvo proti carizmu za vojno proti Franciji.

Slovinci, pomnite, da smo mi že nad 1300 let na Koroškem!

DAHLIA POSNEMALNIKI

posnemajo dobro, opravljati in čistiti jih je lahko. Prinašajo višje dohodke, vaše mlekarstvo bo dobičkanosnejše in vi zadovoljni. Olajšave pri plačilu. Prospekti zastoj.

DAHLIA-SEPARATOR-GESELLSCHAFT
M. B. H.
WIEN, XII./2, WAGENSEILGASSE Nr. 4/48

Izobraževalno društvo „Gorjanci“ v Kotmari vasi.

VABILO
na igro
NAŠA ZEMLJA
in
STRUP ZA PODGANE

ki se priredita v nedeljo, dne 26. aprila 1931 ob 3. uri popoldne v Knabrlovi dvorani v Veljni vasi.

Prijazno vabi o d b o r . 74

Listnica uredništva:

Primec, Celje. Plačano do 31. marca 1931. Ali naj izpremenimo naslov? — **Člankarje** prosimo, da nekoliko potrpijo. — **Šranc.** Radi pomankanja prostora nam ni mogoče objavljati vabil na sestanke. Ostalo, razen ene točke, zastarelo. Oglasite se še!

VABILO

na

REDNI LETNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Pliberku,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki bo
v torek, dne 5. maja 1931 ob 1. uri popoldne
v posojilniških prostorih v Pliberku.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zбора.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1930.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ob določenih uri ne bilo zbranih zadostno število deležev, se vrši na istem mestu in z istim dnevnim redom eno uro pozneje drugi občni zbor, ki bo sklical brezpogojno.

Vabi NAČELSTVO.

72

VABILO

na

IX. REDNI OBČNI ZBOR.

„Zveze koroških zadrug v Celovcu“, reg. z. z. o. z., se bo vršil
v četrtek, dne 30. aprila 1931 ob 13. uri v
uradnih prostorih v Celovcu, Mohorjev dom.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega obč. zbor.
2. Predložitev rač. zaključka za uprav. leto 1930.
3. Revizijsko poročilo.
4. Poročilo načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Celovec, dne 17. aprila 1931.

Zveza koroških zadrug
registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Janez Vospernik, l. r.
načelnik.

75

1891

1931

Hranilnica in posojilnica v Velikovcu,
r. z. z. n. z.

vabi k

PROSLAVI 40 LETNICE

obstoja vse svoje zadružnike na

izredni občni zbor,

ki se vrši

v nedeljo, dne 3. majnika ob 2. uri popoldne
v lastnih gostilniških prostorih v Velikovcu.

DNEVNI RED:

1. Otvoritev in pozdravni govor načelnika.
2. Slavnostni govor zastopnika „Zveza“ (g. msgr. Podgorc.)
3. Poročilo tajnika o razvoju in statistični podatki tekem 40 letnega delovanja.
4. Pomen hranilnice in posojilnice za zadružnike v splošnem (poročila član načelstva g. poslanec dr. Fr. Petek.)
5. Želja in nasveti zadružnikov.

K polnoštevilni udeležbi vabi NAČELSTVO.

Persil

Das Waschmittel der
MILLIONEN!